

číslo 9/2016
ročník 24

ZPRAVODAJ

PRAŽSKÉ ARCIDIECÉZE

Začíná rekonstrukce
Jiřského kláštera

Muzeum v Olomouci
jako inspirace

Sv. Anežka: místo
nařikání vděčnost

Editorial

Vážení čtenáři, nedávno došlo k předání Jiřského kláštera na Pražském hradě a mohla tak začít práce na koncepci nového využití celého areálu. Zároveň se mohlo rozběhnout zpracování stavebně-historického průzkumu kláštera. Rozhovor o tom, co vrácená budova umožňuje, doplňuje článek o jejích románských prvopočátcích. Inspirací pro nově budovanou expozici může být Arcidiecézní muzeum Olomouc. O jeho vzniku vypráví jeho zakladatel prof. Pavel Zatloukal. František Reichel ve svém článku připomíná, co vše se díky svobodě, a to navzdory častému nařikání, podařilo vybudovat od kanonizace Anežky Přemyslovny, jejíž svátek je u nás letos spojen se zakončením Svatého roku milosrdenství.

Aleš Pištora

Obsah

3–5 Ze života arcidiecéze

6 Nejstarší dějiny kláštera sv. Jiří

Pohled archeologa

7 Nejobtížnější bude samotná realizace stavby

Rozhovor s arch. Jiřím Krejčíkem

8 Mlada Přemyslovna

První abatyše svatojiřského kláštera

9 Arcidiecézní muzeum v Olomouci

Úvaha jeho zakladatele Pavla Zatloukala

10–11 Místo nařikání vděčnost

Co nám přinesla kanonizace svaté Anežky

12 Počátky sídla svatovítské kapituly

13 Pomoc pro ženy bez přístřeší

Charita otevírá nové centrum

14 Díáře biskupů

15–17 Programy

18 Z Act curiae

Kláster sv. Jiří se stane svědkem duchovní historie

Pro nás věřící je katedrála sv. Víta zcela samozřejmě prvním kostelem v zemi. Ani ostatní, pro něž je katedrála spíše státním symbolem, ovšem neztrácejí ze zřetele tento její základní rozměr. Aby však mohla katedrála plnit svou funkci a být centrem duchovního života celé naší společnosti a ne jen turistickou atrakcí či panoramatem Prahy, potřebuje pro to jisté zázemí. Budovy na Pražském hradě, které máme nyní k dispozici, umožní (po nutné rekonstrukci), aby duchovní rozměr našeho národa zůstal přítomen ve středu naší země, tj. na Pražském hradě. To bylo smyslem dohody podepsané v březnu letošního roku.

Zázemí svatovítské katedrály od počátku tvořily kanovnícké domy. Na základě vzájemné dohody bude Metropolitní kapitula používat jednak tzv. Mladotův dům jako zázemí farního úřadu, jednak budovu tzv. Nového probošství jako sídlo Metropolitní kapituly, Metropolitního církevního soudu a kapituly Všech svatých. Bazilika sv. Jiří je (podobně jako katedrála sv. Víta) spravována v rámci duchovní správy svatovítské farnosti.

Budova starobylého kláštera sv. Jiří má být proměněna v živého svědka duchovní historie pražského biskupství a později arcibiskupství. Rozloha pražské diecéze byla na jejím počátku, v době sv. Vojtěcha, enormní. Zahrnovala Čechy, Moravu, jižní Slezsko, ale také dolní Uhry a dokonce i Poválsí, tedy Krakovsko. Koncepce připravované expozice by měla mapovat historické, umělecké a politické vazby a měla by být zaměřena především na školní mládež. V rozlehlém areálu bude rovněž umístěn depozitář a budova bude sídlem konzervátorského centra pražské arcidiecéze. Chceme spolupracovat na dočasných výstavách, které se zaměří na duchovní a kulturní spřízněnost naší země s ostatními částmi Evropy. Klášter nabídne také prostory k přednáškám.

Expozice má také zpřítomnit význam sv. Ludmily, která odpočívá v sousední bazilice sv. Jiří, a blahoslavené Mlady Přemyslovny, dcery knížete Boleslava I., která sehrála přímo geniální roli ve středověké církevní politice, ale také její rodné sestry Doubravky, apoštolky Polska, jež ve vůbec prvním klášteře v Čechách získala svou duchovní formaci. Svatojiřský klášter tak bude moci plnit důležitou kulturní a duchovní úlohu v prohlubování duchovních vazeb se sousedními zeměmi

Kardinál Dominik Duka OP, arcibiskup pražský

Závěrečná bohoslužba Svatého roku milosrdenství

V neděli 13. listopadu 2016 budou věřící od 10.00 hodin v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha děkovat Bohu za všechna dobrodíní a milosti, kterých se jim dostalo během Svatého roku milosrdenství. Zároveň si připomenou přímluvkyni našeho národa sv. Anežku Českou.

Alberto de Rohden/ Ludvík Seitz: Sv. Anežka Česká

Slavnostní mše ke cti sv. Anežky

Kromě bohoslužby v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha (13. listopadu od 10.00 hodin) se mše svatá ke cti sv. Anežky České konají také 7. listopadu od 18.00 hodin v kostele sv. Františka z Assisi (Křížovnické nám.) – celebuje P. Josef Šedivý O.Cr., káže P. Jiří Hladík O.Cr. – a 3. prosince od 17.00 hodin v kostele Nejsvětějšího Spasitele v Anežském klášteře – celebuje biskup Karel Herbst SDB, káže Mons. Petr Pítha.

O katedrálách v Praze a Vratislavi

Metropolitní kapitula u sv. Víta, Arcibiskupství pražské a CTU při KTF UK zve na VI. mezinárodní konferenci o evropských katedrálách. Konference, jejíž letošní téma zní „Ostatky a jejich mezinárodní význam – VRATISLAV A PRAHA“, se koná v pondělí 21. listopadu od 13.00 hodin v Arcibiskupském paláci (Hradčanské náměstí 16). O tom, jak ostatky nejen v době Karla IV. spojovaly evropské národy, promluví vratislavský arcibiskup Józef Kupny, prof. Jan Royt, doc. Tomáš Petráček a další. Na konferenci navazuje mše svatá ke cti sv. Cecílie, při níž od 18.00 hodin ve svatovítské katedrále zazní zpěv chrámových sborů pražské arcidiecéze.

Katedrála sv. Jana Křtitele ve Vratislavi

Mše svatá za zemřelé bezdomovce

Foto: Josef Nerušil

Komunita Sant' Egidio zve na mši svatou za všechny zemřelé lidi bez domova. Bohoslužba se koná 3. listopadu od 18.00 hodin v kostele sv. Štěpána (Štěpánská ul.) a bude ji sloužit pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP. Po bohoslužbě následuje občerstvení.

Vzpomínka na všechny zemřelé

Královská kolegiátní kapitula sv. Petra a Pavla na Vyšehradě zve na slavnostní bohoslužbu věnovanou památce zesnulých, kterou bude 2. listopadu od 17.00 hodin v bazilice sv. apoštolů Petra a Pavla na Vyšehradě sloužit pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP.

Foto: Michal Němeček

Zachraňte Edwardse

Pastorační středisko – Centrum pro rodinu zve 16. listopadu od 19.00 hod na promítání českého dokumentu režisérky Dagmar Smržové do sálu sv. Vojtěcha, Koleční 4, Praha 6 – Dejvice. Film líčí zápas o Juliánu postiženou Edwardsovým syndromem. Po skončení projekce následuje beseda s protagonisty a tvůrci příběhu.

Bílá hora 2016

Letošní již tradiční ekumenická bohoslužba k výročí bitvy na Bílé hoře otevře novou uměleckou intervenci nad hrobem padlých. Jejimi autory jsou Václav Cigler a Michal Motyčka. Jejich průzračně jednoduchý koncept otevírá v areálu kláštera možnost „prostoru nového naplnění“. Autoři tematizují potenciál prázdna a zároveň i touhu po celistvosti a dokonalosti. Ekumenické bohoslužbě budou v neděli 6. listopadu od 17.00 hodin v poutním areálu Panny Marie Vítězné na Bílé Hoře letos předsedat emeritní arcibiskup pražský kardinál Miloslav Vlk a Pavel Pokorný, farář ve Střešovicích, který zastává funkci prvního náměstka synodního seniora ČCE.

Foto: Petr Neubert

Rekviem za Karla IV.

Pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP bude 29. listopadu od 17.00 hodin sloužit v kapli sv. Kříže na hradě Karlštejn rekviem za Karla IV., od jehož narození letos uplynulo 700 let. Bohoslužbu, při níž vystoupí Schola Gregoriana Pragensis, bude možné sledovat v přímém přenosu České televize.

Foto: Richard Horák

Pravidelné bohoslužby u sv. Jiří

Od září letošního roku se v bazilice sv. Jiří na Pražském hradě konají od 18.00 hodin pravidelné sobotní bohoslužby s nedělní platností. Více na www.katedralasvatehovita.cz.

Ekumenická modlitba za oběti totalitních režimů

Ve čtvrtek 17. listopadu zazní od 18.00 hodin v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha během ekumenické modlitby „Rekviem“ op. 54 (1878) od skladatele Camilla Saint-Saënsa v podání Ireny Troupové – soprán, Sylvy Čmugrové – alt, Ondřeje Šmída – tenor, Tomáše Jindry – bas, Josefa Popelky – varhany. Pražský katedrální sbor a orchestr řídí Josef Kšica.

Foto: Richard Horák

Ocenění pro tři lékaře

Na svátek sv. Lukáše, patrona lékařů, se 18. října v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha setkali při mši svaté lékaři a zdravotníci pražské arcidiecéze. Během bohoslužby byla MUDr. Jaroslavu Eliášovi, MUDr. Slavoji Břichcinovi a MUDr. Vladimíru Říhovi udělena medaile biskupa Podlahy.

Requiem za zemřelé

V pátek 4. listopadu od 18.00 hodin bude sloužit prezident Arcidiecézní charity Praha P. Stanislav Góra zádušní mši sv. za zemřelé klienty a pracovníky Charity. Bohoslužba se uskuteční v kostele sv. Prokopa na Slunečním náměstí v Praze 13 Stodůlkách.

Písmáka Vaváka připomene kardinál Duka

V ýznamného představitele první generace obrozenců spisovatele Františka Jana Vaváka připomene při příležitosti 200. výročí jeho úmrtí při mši svaté pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP. Bohoslužba se koná 12. listopadu od 10.00 hodin v kostele Stětí sv. Jana Křtitele ve Skramníkách (obec Klučov u Českého Brodu), kde se u věže kostela nachází písmákův hrob.

Německy mluvící komunita se stala farností

V říjnu se německy mluvící komunita stala farností. Důvodem jejího zřízení byl růst německy hovořící komunity a snaha o obrození staletí trvající přítomnosti německého kulturního žilvu v hlavním městě. Farním kostelem německé farnosti je kostel sv. Jana Nepomuckého na Skalce. Slavnostní mši svatou v souvislosti s otevřením nové farnosti bude ve farním kostele 4. prosince od 11.00 hodin sloužit kardinál Duka za přítomnosti zástupců německého a rakouského velvyslanectví.

Ve světě fantasy a evangelia

N akladatelství Paulínky zve do svého knihkupectví (Jungmannovo nám. 18) na večer ve společnosti C. S. Lewise, který se koná 11. listopadu od 17.00 hodin při příležitosti vydání českého překladu knihy Paola Gulisana „C. S. Lewis. Ve světě fantasy a evangelia“. Hostem bude znalec díla J. R. R. Tolkiena a C. S. Lewise a také překladatel knihy ThLic. Adam Mackerle, Th.D.

Slavnost Všech svatých na Pražském hradě

K olegiální kapitula Všech svatých na Pražském hradě zve na oslavu patrocinia kapitulního chrámu, která se uskuteční v neděli 1. listopadu. V 17.00 hodin začíná modlitba večerních chval, v 18.00 hodin navazuje mše svatá, kterou bude sloužit pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP.

Foto: Richard Horák

Zápas o interpretaci II. vatikánského koncilu

V úterý 8. listopadu se od 19.30 hodin v barokním refektáři dominikánského kostela u sv. Jiljí (vstup Jilská 7a) koná u příležitosti vydání čísla revue Salve „Výzvy koncilu“ a knihy Tomáše Petráčka „Církev, tradice, reforma“ debata věnovaná těmto otázkám. Hosty budou Karel Floss, Pavel Kuneš a Tomáš Petráček.

Karel IV. Reloaded

V e výroční den úmrtí císaře Karla IV. v úterý 29. listopadu se v barokním refektáři a kostele sv. Jiljí dominikánského kláštera v Praze (vchod Jilská 7a) koná od 15.00 hodin konference na téma hudby Karla IV. (konference Hudba v katedrále IV.). Bohoslužba v kostele sv. Jiljí začíná v 18.30 hodin. Při bohoslužbě zazní Messe de Nostre Dame Guillaumea de Machaut a live-electronics Tomáše Reindla na motivy Machautovy hudby. Panelová debata „Co přinesl karlovský rok 2016?“ v 19.30 hodin.

Nejstarší dějiny kláštera sv. Jiří

Relikvy románského křídla kláštera při výzkumu v roce 1963-1965, Foto: archiv ARÚP

Dějiny areálu kláštera sv. Jiří na Pražském hradě dodnes historiky nenechávají spát. Připomeňme si, že se jedná o nejstarší klášter na území Čech, úzce napojený na mocenské sídlo Pražského hradu 10. století. Samotný kostel sv. Jiří byl založen někdy před rokem 921 knížetem Vratislavem I. jako druhý a reprezentativnější hradní chrám po kostele Panny Marie a stal se knížecím pohřebištěm. V roce 925 byly do jeho interiéru přeneseny ostatky babičky knížete Václava, později svatě Ludmily. Poslední revize archeologických pramenů sbíraných od 80. let 19. století však tuto nejstarší stavbu musela prohlásit za nezvěstnou. Hlavním důvodem špatného stavu dochování je nejspíše poloha kostela na jednom ze dvou hradních vrcholků, který byl postupně vyrovnáván. Stopy po něm pak dalšími přestavbami zanikly.

Když byla v následujícím desetiletí na hradě postavena rotunda sv. Víta, jež

později pojala ostatky knížete Václava, byl význam kostela sv. Jiří upozádněn. I to bylo jednou z příčin, proč je panovník mohl věnovat nově založenému klášteru, který po vzoru mnohých říšských sídel dostaly ženské řeholnice, pocházející převážně z neprovdaných příslušnic panovnické rodiny či z rodin velmožů. Diplomatickou misi do Říma s žádostí o založení nejen tohoto kláštera, ale také pražského biskupství vedla dcera panovníka a sestra pozdějšího knížete Boleslava II. Mlada. Po jejím návratu někdy kolem roku 970 se stala první abatýší nového řeholního domu a přijala řeholní jméno Marie.

Založení kláštera musela doprovodit jak stavba obydlí pro nové řeholnice, tak radikální přeuspořádání či přestavba chrámu z důvodu změněného provozu. Kostel sv. Jiří musel být přizpůsoben řeholnímu životu, provázenému pravidelným rytmem hodin a separací řeholnic od kněží i laiků.

Tyto předpokládané stavební změny jsou předmětem pátrání historiků i archeologů. Právě do tohoto období dnes klademe nejstarší archeologicky odkryté relikty baziliky sv. Jiří. Tato první dochovaná stavba již byla budována vyspělou technikou z kamenných kvádříků, měla bazilikální dispozici podobnou té dnešní a minimálně západní kryptu s chórem nad ní. Důležitou součástí interiéru baziliky zůstaly knížecí pohřby. V roce 999 sem zde byl na čestné místo uprostřed chrámu pohřben kníže Boleslav II., jehož finanční podpora kláštera byla rozhodující.

I když nám je první klášterní chrám alespoň částečně známý, klášterní budovy 10. století archeologové hledají marně. Na severní straně kostela se kdysi terén prudce svažoval k Jelenímu příkopu a nejstarší budovy zde jsou až zděné románské ze 12. století. Předpokládá se proto, že první klášterní budovy – dormitář, refektář a další místnosti kolem předpokládaného rajskeho dvora – musely být dřevěné. Nasvědčuje tomu také archeologická situace v pozdější klášterní kapli (dnes sv. Anny), ve které byl nalezen starobylý hrob z 10. století s relikty kolem stojících dřevěných konstrukcí.

Po zcela destruktivním požáru kláštera v roce 1142 došlo k přestavbě chrámu i klášterních budov. Přestože se dnešní bazilika dochovala v jádru v této podobě a byla do ní od 19. století postupně rekonstruována, románský klášter ze 12. století se dochoval pouze v archeologizované podobě pod násypy rajskeho dvora, kde je dosud relikv zachován pod betonovou deskou. Dějiny areálu nasvědčují, že rekonstruován byl vždy přednostně klášter, tedy místo bydlení, který dostal nejdříve gotickou a posléze dodnes stojící barokní novostavbu. Bazilika již nikdy nebyla velkolepě znovu vystavěna v novém slohu, díky čemuž se nám dodnes unikátně zachovalo její původní románské jádro.

Nejobtížnější bude samotná realizace stavby

Začátkem letních prázdnin byl na základě březnové dohody o vydání církevních budov na Pražském hradě předán objekt Jiřského kláštera církvi. Od té doby probíhá mapování celého areálu, jehož součástí je geodetické zaměření budovy a okolí a zpracování stavebně-historického a stavebně-technického průzkumu. Koordinací těchto prací byl pověřen **Ing. arch. Jiří Krejčík**.

Foto: Richard Horák

■ Provádíte předprojektový průzkum. Čekáte, že narazíte na něco zajímavého?

Stavebně-historický průzkum už byl v minulosti proveden, asi nás zde žádné překvapení nečeká. V této lokalitě probíhal dlouholetý archeologický průzkum, který byl dokončen při rekonstrukci v 70. letech. Odkryvy z tohoto průzkumu jsou dnes zachovány pod železobetonovou deskou Rajského dvora.

■ Rekonstrukce v 70. letech byla celkem důkladná. Co zůstane zachováno a co bude potřeba proměnit?

Architektonické zpracování týmu prof. Františka Cubra, který rekonstrukci prováděl, a jeho pokračovatelů (zmněl bych doc. Zdenku Novákovou) bylo kvalitní. Spoustu věcí lze rehabilitovat a jejich koncepci pro tehdejší výstavní prostory, která byla spojena s expozicí starého umění ze sbírek Národní galerie, je možné držet i nadále. Na exteriérech není moc co měnit, půjde tedy zejména o interiéry. Veškerá technická zařízení jsou po 40 letech za hranicí své životnosti, např. podlahové vytápění v ambitech a výstavních sálech už nefunguje. Naproti tomu střechy vypadají, že jsou v pořádku, ani se zde neprojevují žádné vý-

razné statické poruchy. Zatéká pouze do archeologických vykopávek. Tam je to v poměrně špatném stavu.

■ Uvnitř v některých místech nic nenavědčuje tomu, že se člověk nachází ve středověkém klášteře. Spíše to připomíná např. budovu někdejšího Federálního shromáždění. Co se dá dělat s tím, že v nás taková architektura evokuje socialismus?

Ano, může to tak působit, např. užití materiálů a tak dále, ale ta architektura za to nemůže. Dnes také dochází k jistému přehodnocení. Budoucí generace to už tak vidět nebudou. Navíc prof. Cubr, to je Expo 58, Expo 68, veliká postava naší architektury.

■ Jak vypadá koncepce nového využití budovy?

Rozhodnout o novém využití je nyní zcela zásadní úkol. Souběžně s přípravnou fází bude probíhat prověřování stavebního programu. Uvažuje se např. o diecézním muzeu, depozitáři, knihovně, kavárně, o prostorách pro dočasné výstavy a o dalších prostorách pro veřejnost.

■ Co bude v rámci rekonstrukce nejobtížnější?

Nejsložitější bude zřejmě provádění stavby. Režim realizace se bude muset podřítit podmínkám, které jsou stanoveny pro exponované prostředí Pražského hradu. Nebude to vůbec jednoduché. Bude potřeba se zamyslet také nad energetickou koncepcí a s tím souvisejícími provozními náklady. Z estetického hlediska bude asi největší výzvou vyvážení toho, co budova architektonicky unese, a požadavku na to, čím má nově být.

■ Máte mnoho zkušeností s rekonstrukcemi podobných budov. Co byste viděl jako dobrý příklad pro Jiřský klášter?

Rekonstrukce tohoto druhu jsou velmi individuální. Zde je již dosti předurčeno. Rekonstrukce prof. Cubra má samozřejmě svou hodnotu. Důležitý bude rovněž pohled památkové péče. Zajímavým příkladem propojení historické a současné architektury může být např. diecézní muzeum v Olomouci.

■ Dá se rekonstrukce stihnout za dohodou vymezených pět let?

Dá, ale bude to náročné.

Ctihodná Mlada Přemyslovna

O životě zakladatelky Jiřského kláštera toho víme jen velmi málo. Nejstarším pramenem, do něhož lze nahlédnout, je Kosmova kronika. Ta ovšem vznikla až o 125 let později. Podle Kosmy to byla žena „v svatém Písmu vzdělaná, křesťanskému náboženství oddaná, pokorou nadaná, v hovoru líbezná, k chudým a sirotkům štedrá příznivkyně a veškerou poctivostí mravů ozdobená“.

Reliéf s vyobrazením Mlady Přemyslovny. Foto: archiv Arcibiskupství pražského

Byla nejmladší ze čtyř dětí (odtud snad jméno Mlada, od 15. století v latinizovaném tvaru Milada) českého knížete Boleslava I. (bratrovraha, který nechal zabít sv. Václava) a jeho manželky Biagoty. Místo ani rok Mladina narození neznáme, jen z datace pozdějších událostí lze usuzovat rozmezí let 930–935 (příp. 945).

Vychovávána byla snad v klášteře v Řezně, kde se jí dostalo i dobrého vzdělání. Někteří životopisci se domnívají, že to byl klášter benediktinek, jiní, že to byl klášter augustiniánských kanovnic. Již větší shoda panuje v tom, že někdy kolem roku 966 vstoupila do kláštera benediktinek u kostela sv. Anežky v Římě, kláštera reformovaného podle clunyjské observance. Lze se domnívat, že v tomto římském klášteře pobývala dva nebo tři roky.

Dcera českého knížete pravděpodobně znala realie klášterního života již před svou důležitou cestou do Říma, na kterou se vydala, aby papeži doručila důležité poselství svého otce (nebo možná bratra, není jisté, zda již nebyl českým knížetem Boleslav II.). V diplomatickém jednání s papežem,

při němž Mlada zastupovala českého panovníka, skutečně dosáhla dvojího úspěchu: zřízení pražského biskupství a založení prvního kláštera v Čechách. Dohoda o zřízení pražského biskupství byla na žádost českého knížete Boleslava I. (resp. Boleslava II.) uzavřena mezi papežem Janem XIII. a císařem Otou I. Na jejím základě byla v roce 972 vydána erekční bula. Veškerá jejich ujednání byla potvrzena po smrti Jana XIII. jeho nástupcem Benediktem VI.

Neméně významným bylo založení kláštera benediktinek u sv. Jiří na Pražském hradě, prvního kláštera na území Čech. Mlada se stala jeho první abatyší. Kosmas k tomu říká: „Naposledy pan papež na radu svých kardinálů, zvláště pak chtě přispěti dobrotivou pomocí novému kostelu, vysvětil ji na abatyši se změněným jménem Marie a dal jí řeholi svatého Benedikta a opatskou berlu. Potom nová abatyše, dosáhnuvši propuštění a požehnání apoštolského, aby přinesla do země české mnišskou řeholi, jela do drahé vlasti se svým průvodem velmi potěšeným.“ Z Říma ji tedy následovalo několik spoluse-

ster benediktinek. Pražský klášter byl ihned po svém vzniku nadán četnými statky, i když o jejich počtu nebo případné rozloze chybí přesnější zprávy. Po roce 976 byly u kostela sv. Jiří postaveny klášterní budovy a ze sousedního kostela sv. Jiří se stal konventní chrám. Při klášteře pak Mlada založila také jakousi školu pro mladé urozené ženy a dívky. Vzdělávaly se v literatuře a v ručních pracích, což bylo v té době naprosto ojedinělé.

Přesné datum smrti abatyše Marie – kněžny Mlady také není známo. Tradice klade její úmrtí k 8. nebo 9. únoru roku 994. Pohřbena byla v kapli sv. Anny. K oficiálnímu svatořečení Mlady nikdy nedošlo, proto se používá titul ctihodná. Mladu Přemyslovnu můžeme na obraze v bazilice sv. Jiří na Pražském hradě vidět, jak předává prvnímu českému biskupovi Dětmarovi biskupskou berlu. Zpravidla bývá zobrazena jako abatyše s opatskou berlou a s korunkou. Na její dílo dnes svým způsobem navazuje komunita benediktinek na Bílé Hoře.

■ **Vladimír Mandl,**
Anežka Najmanová OSB

Zrod arcidiecézního muzea v Olomouci

Jedním z hlavních středisek proticírkevního tažení v naší zemi se v polovině minulého století stala Olomouc, mimo jiné pro svoje hluboké a živé antikizující a křesťanské tradice. Proto mohl být také výběr z jedné z nejkvalitnějších střeoevropských sbírek starého malířství, která vznikala po staletí péčí olomouckých biskupů a arcibiskupů, vystaven jen krátce kolem roku 1968.

Úpadek byl rovněž příznačný pro olomouckou Galerii výtvarného umění – dnešní Muzeum umění Olomouc. Víceméně ilegální hledání vhodného galerijního objektu vyústilo v osmdesátých letech u areálu někdejšího kapitulního děkanství v sousedství katedrály. Znal jsem ho dobře, byl jsem totiž pověřen řízením rekonstrukčních prací jeho fragmentu, tzv. Přemyslovského (biskupského či Zdikova) paláce. Ale již z dob studií jsem také znal celý areál děkanství, v němž sídlila výtvarná katedra.

V souvislosti s otevřením rekonstruované památky v roce 1988 tak vykristalizovala myšlenka situovat v této nejvýznamnější olomoucké památkové zóně muzeum, které by zpřístupnilo to nejpodstatnější z oblasti starého umění na Olomoucku – arcibiskupskou obrazárnu. Úzce samozřejmě souvisela i s představou o rehabilitaci podstatně

součástí národní kulturní památky Přemyslovského hradu, místa, jež se kontinuálně vyvíjelo od 10. do druhé poloviny 19. století. Vedle Pražského hradu býval právě olomoucký hrad – jedno ze středisek Velkomoravské říše, sídlo úředních přemyslovských knížat, později moravských markrabat a zároveň moravských biskupů – po půl tisíciletí druhým nejvýznamnějším mocenským centrem země Koruny české. Umístění muzea právě zde tedy mohlo napomoci k obnově kulturního rozměru tohoto místa.

Na základě letitých dobrých mezilidských vztahů při odborné správě arcibiskupské obrazárny se mezi olomouckým arcibiskupstvím a zdejší galerií / muzeem umění vytvořila důvěra natolik hluboká, že mohla po roce 1989 vyústit v program další spolupráce.

V rámci první fáze restitucí církevního majetku se olomoucké kapitule

vrátil areál děkanství. Deset let stará koncepce mohla být aktualizována a předložena arcibiskupovi Janu Graubnerovi, který projevil velké pochopení. Podobně se k myšlence stavěl biskup Josef Hrdlička. Poslední tečka souvisela s návštěvou papeže Jana Pavla II. v roce 1995, který návrh rovněž vřele podpořil. Ale stejnou vstřícnost projevil na druhé straně i ministr kultury Jaromír Talíř.

O dvě léta později ministerstvo kultury vypsal výběrové řízení na zřizovatele nové instituce. Zvítězilo v něm Muzeum umění Olomouc. A tak mohla být dopoledne 30. dubna 1998 podepsána smlouva mezi arcibiskupstvím a ministerstvem kultury (ministrem byl Martin Stropnický) a odpoledne přímo na Václavském náměstí slavnostně vyhlášeno založení Arcidiecézního muzea Olomouc. Olomoucké arcibiskupství se zavázalo poskytnout na padesát let potřebné objekty a sbírky, český stát se zase zavázal k poskytnutí finančních prostředků na rekonstrukci objektů a provoz muzea.

Potom bylo třeba zorganizovat další náležitě soutěže na projekt i dodavatele stavby, vyčkat na uvolnění budov i finančních prostředků a věnovat se sedm let trvající složité a současně vzrušující rekonstrukci včetně instalace několika expozic. Nové muzeum bylo otevřeno 1. června 2006, o rok později došlo k otevření analogického Arcidiecézního muzea Kroměříž na tamním zámku. Obě základní arcibiskupské sbírky – olomoucká i kroměřížská – získaly odbornou správu a veřejnost hojně navštěvované kulturní instituce.

■ Pavel Zatloukal

Foto: Muzeum umění Olomouc

Svatá Anežka: místo naříkání vděčnost

Foto: archiv Marie Bláhové

V těchto dnech si připomínáme kanonizaci svaté Anežky, a tak je vhodné s odstupem času malé zamyšlení. Pán nám, kteří jsme čtyřicet let žili v ateistickém, resp. protináboženském politickém prostředí, dal nádherný dar svobody. Dar, který ani nyní neumíme pochopit a docenit. A také za něj místo častého naříkání a skuhrání neumíme být vděční a děkovat. Jedná se o svobodu nejen politickou, ale o svobodu ve všech oblastech včetně svobody náboženské.

Úplná svoboda církve umožnila navázat na všechny dobré tradice v naší vlasti, ale také na aktuální zkušenosti, znalosti a dění v zahraničí. Při letošním výročí je vhodné a dobré si uvědomit, co všechno následovalo po kanonizaci svaté Anežky v naší církvi:

1 Církev vystupuje veřejně a její členové vstupují do společenského, politického, hospodářského i kulturního života v naší vlasti.

2 Dochází k normalizaci vztahů mezi církví a státem. Do Prahy se vrací papežský nuncius, naše republika má velvyslance u svatého stolce. Obsazování míst (farářů atd.) nepodléhá kontrole státu, ale je pouze záležitostí církve. Papežové poprvé v historii navštěvují naši zemi, dokonce čtyřikrát a jsou plně přijímáni složkami politickými, společenskými i v médiích. Stát uznává církevní svatební obřady a již je není třeba opakovat na úřadě atd.

3 Obnovuje a rozvíjí se liturgický život včetně plného zavedení závěrů a dokumentů II. vatikánského koncilu.

4 Dochází k plnému obsazení všech biskupských stolců, vzniká Česká biskupská konference (včetně komisí a dalších orgánů), členy ČBK jsou též biskupové řeckokatolické církve i biskup pro Čechy v zahraničí. Jsou založeny dvě nové diecéze, vznikají nové farnosti.

5 Obnovují se řeholní komunity, na pomoc přichází řeholníci ze zahraničí, obnovují se noviciáty. Řehole a kongregace plně navazují na své nejvyšší orgány, ale také rozvíjí svou spolupráci horizontálně (regionálně). Do naší vlasti přichází řada nových řádů a kongregací (trapisté a další) a zakládají i nové kláštery. Obnovují se i společenství laiků a vznikají nová církevní hnutí a komunity (např. sekulární instituty apod.). Obnovují se exerciční domy, laici mají možnost krátkodobého pobytu v řeholních komunitách.

6 Nově vznikají diecézní centra mládeže, obnovuje se činnost čs. orla, skautingu, konají se celostátní setkání mládeže (s početnou účastí). Mládež se plně zúčastňuje mezinárodních setkání s papežem (letos v Krakově), ale i dalších (Taizé atd.). V mnoha farnostech, kongregacích a řádech je mládeži věnována velká pozornost, vznikají i speciálně zaměřená např. nízkoprahová centra pro volnočasové aktivity mládeže.

7 Obnovují se tradiční farní aktivity – duchovní cvičení, biblické hodiny, poutě a poutní zájezdy (i do zahraničí), schůzky ministrantů. Nově vznikají komunitní centra zaměřená na různé skupiny – děti, mládež, seniory. Mnoho činnosti je zaměřeno i pro zájemce, kteří nejsou členy církve, např. „Kurzy alfa“, sportovní akce (zejména pro mládež), ale též pěvecké a hudební sbory, pořádání koncertů nebo divadelních představení. V poslední době se stala mimořádně populární „Noc kostelů“.

8 Byla obnovena misijní činnost – modlitby, sbírky, vysílání misionářů, dobrovolnická činnost, voluntaristé, vlastní projekty i spolupráce na mezinárodních projektech, naši věřící se účastní zahraničních a mezinárodních akcí. Čeští kněží spolupracují s krajany. V naší republice jsou bohoslužby pro cizince a na četných místech i společenství cizinců. Vznikají i celé farnosti (slovenská, polská, německá a další). Oblíbené jsou zájezdy na poutní místa v zahraničí.

9 Církev vydává vlastní noviny a časopisy, a to na úrovni celostátní, diecézní i farní (mnohé se speciálním zaměřením např. na mládež). Křesťané mají svou vlastní televizní stanici i rozhlas. Náboženská tematika

je součástí řady pravidelných programů ve veřejnoprávních médiích. Církev věnuje pozornost i mimocírkevní média, která přenášejí bohoslužby. Církev má svá nakladatelství a vydavatelství, takže bylo vydáno vše, co v předchozím období nebylo možné vydat.

10 Byly obnoveny teologické fakulty v Praze a Olomouci a začleněny zpět do univerzit. V Českých Budějovicích byla v rámci Jihočeské univerzity založena nová teologická fakulta, byly obnoveny semináře (i řádové), plně je využívána možnost studia normálního i postgraduálního na zahraničních školách a institutech. Byla obnovena církevní gymnázia a další odborné střední školy, obnoveny i nově založeny byly také základní i mateřské církevní školy. Opět se vyučuje náboženství. Vznikla Česká křesťanská akademie s řadou lokálních poboček a řada kněží vyučuje i na mnoha různých fakultách jako docenti a profesoři.

11 Byly obnoveny církevní nemocnice a duchovní služba v nemocnicích. V zaměření na nevy léčitelně nemocné zavedla církev novou specializaci – hospice, které si získaly ve společnosti respekt.

12 Charita rozvinula svou činnost po celém území ČR (jako diecézní, oblastní, městské a farní) s mnohačetným zaměřením zejména na jednotlivce i rodiny v tíživých životních situacích, včetně cizinců, uprchlíků a humanitární činnosti směřované do zahraničí.

13 Byla zavedena služba kaplanů v armádě – zejména v jejich

zahraničních misích a v policejních složkách.

14 Církev dnes spolupracuje se státem na obnově a údržbě církevních památkových objektů (projekce, financování atd.) a s městskými a obecními úřady při obnově a údržbě kostelů, farních budov a často také při jejich společném využívání. Mnoho objektů – kaplí, kapliček, křížů apod. je opravováno a udržováno různými spolky nebo i jednotlivci. Byla postavena řada nových kostelů, kaplí i dalších budov, např. komunitní centra.

15 Výrazně se prohloubila spolupráce v oblasti ekumeny. Spolupráce probíhá na všech úrovních – celostátní, diecézní i farní. Běžnou je spolupráce církví v nemocnicích a armádě (kaplani).

16 Stát vrátil v roce 1990 (v první etapě) církvi potřebné a požadované prostory – zejména kláštery, kostely ale i další. V poslední době dochází k naplnění zákona o vypořádání církevního majetku a financování. Církev se stává jedním z největších zaměstnavatelů v České republice a využívá granty i jiné finanční podpory k činnosti zejména v oblasti sociální, zdravotní a kulturní.

Díky Bohu za toto vše. Po vzoru svatě Anežky a na její přímluvu se mnohé podařilo, dokonce i ukázat většinové ateistické společnosti, že křesťanům nechybí tvůrčí láska. Kéž by se nám ještě podařilo právě v této době zvěstovat všem radost – radost pro všechny lid (Lk 2,10).

■ František Reichel OSF

Foto: archiv Marie Bláhové

Sídlo svatovítské kapituly před rokem 1350

Areál kapituly severně od baziliky sv. Víta (13. století), © APÚP

Otázka společného bydlení kleriků svatovítské kapituly byla nastolena hned v dobách jejího založení, tedy již v letech 972–973. O jeho struktuře a sídle nemáme ale žádné zprávy.

Z přelomu 10. a 11. století můžeme archeologicky doložit pouze několik stavebních fází nejprve dřevěného biskupského domu s raně románskou kaplí sv. Mořice. Zdali kněží dodržovali společné bydlení a kde mohl stát objekt k tomu určený, zatím nevíme. Změny nepochybně přinesl rok 1060, kdy byla založena románská bazilika, a rok 1068, kdy na stolec nastoupil biskup Jaromír-Gebhart. Ten hned v úvodu svého působení jmenoval kapitulním proboštem kaplana Marka, jehož hlavním úkolem byla reforma společného bydlení při kostele. Nepřímé důkazy ale svědčí o tom, že svého cíle zcela nedosáhl.

Všechny informace, které o stavební podobě románského areálu máme, čerpáme z výzkumů Josefa Mockera a Kamila Hilberta, který prozkoumal nejen dochované části baziliky, ale i areál, jenž se nalézá přibližně pod

hlavní a severní lodí katedrály a pod Vikářskou ulicí, tedy areál kapitulního domu. Informace z prostoru pod domy ve Vikářské ulici přidal mimo jiné Ivan Borkovský.

Kolem západní části baziliky se rozkládalo pohřebiště, oddělené na severu od prostoru kapitulního domu zdí, ke které byla po roce 1100 přistavěna kaple sv. Tomáše, určená pro ostatky knížete Břetislava II. V ohrazeném areálu budoucí klauzury stály spíše jen dřevěné či hrázděné domy, pokud můžeme usuzovat podle analogií, tak s litými maltovými podlahami a vápenými omítkami. První kamenné stavby přibudou ve 12. století, z archeologických výzkumů jsou známy fragmenty jednoho menšího opukového domu a větší budovy přilehlé k hradbě. Větší budova by mohla obsahovat důležité prostory, jakým byla např. kapitulní síň. Ve druhé polovině 13. století se v ná-

vaznosti na aktivity děkana Víta a biskupa Jana III. z Dražic realizovaly velké přestavby jak baziliky, tak kapitulního domu. Celý prostor severní části baziliky byl uspořádán a jeho centrální částí se stala křížová chodba velkých architektonických kvalit. Především z výzkumu ve 20. letech 20. století pochází množství architektonických článků sloupků, patek a hlavic i klenební svorník. Je velmi pravděpodobné, že v případě západního a jižního křídla chodby byly jako obvodové zdi využity stěny již existujících budov. Nové obvodové zdi ambitu byly vyzděny z opukových kvádrů. Křídla byla rozdělena do šesti klenebních polí. Vnitřní obvodové stěny byly třemi trojbokými pilíři rozděleny na čtyři pole, v každém z nich bylo jedno sdružené okno. K těmto oknům můžeme přiřadit fragmenty nalezených dřívků, hlavic i patek, jedna z nich byla dokonce nalezena in situ. Při západním křídle ambitu lze rekonstruovat další dva trakty budov s kaplí sv. Michala – sakristií.

O stavebních změnách v kapitulním areálu v první polovině 14. století mnoho nevíme. Severně křížové od chodby stála výše zmiňovaná budova přiléhající k hradbě. V přízemí měla původně trojlodní sál, který byl zpevněn dodatečným vyzděním oblouků v severní části. Mohlo by to snad souviset s událostí roku 1281, kdy se zřítla hradební zeď na severní straně hradu, podemleté vodou. Zdá se, že právě v této budově mohl být umístěn refektář a snad i kapitulní síň.

„Kláster kostela pražského“ (Monasterium ecclesiae pragensis) nesloužil ale jen jako sídlo kapituly a liturgický prostor, do kterého mířila četná procesí. Postupem času se stal i veřejně přístupným místem, kde se odehrávala důležitá jednání či politické akty. Zanikal s postupem stavby gotické katedrály a změnou parcelace při severní části hradby vznikla ulice, později Vikářská, s novými domy.

Nové charitní centrum pro ženy

Nové centrum pomoci pro ženy bez přístřeší vzniká v Žitné ulici v Praze 1. Problematikou ženského bezdomovectví se dlouhodobě zabývá Farní charita Praha 1 – Nové Město, která získala nové prostory k dlouhodobému pronájmu od městské části Praha 1.

Foto: archiv Charity ČR

V centru najdou pomoc ženy, které ztratily střechu nad hlavou a ocitly se na okraji společnosti, i ty, kterým sociální vyloučení hrozí. Spolu se sociálními pracovníci hledají cestu, jak svou obtížnou situaci řešit. „Na ulici se ocitá více mužů než žen, a tak jsou i služby na pomoc těmto lidem zaměřeny na potřeby mužů. Ženy však potřebují jiný přístup.

Klientky se na nás obracejí právě proto, že vědí, že máme pro jejich problémy porozumění,” říká ředitelka Farní charity Lucie Růžková Rybárová.

V Žitné ulici zakládá Charita Nízko-
prahové denní centrum, kde si ženy mohou vyprat nebo vyměnit oblečení, osprchovat se a v zimních obdobích přečkat mrazivé počasí. Oblíbený je mezi ženami i výtvarný atelier. Malují,

kreslí na sklo, dekorují různé předměty a skrze tuto tvůrčí činnost si mohou uvědomit svou jedinečnost a důstojnost, která patří každému člověku. Pracovníci Farní charity Praha 1 – Nové Město vyražejí za ženami i do terénu, aby nabídli podporu těm, které zůstávají na ulici bez jakékoli pomoci.

■ **Jarmila Lomozová**

Smíření 2016

V rámci několika provázaných aktivit chceme reflektovat temnou kapitolu naší minulosti – poválečné vysídlení německy mluvícího obyvatelstva – ale také poukázat na příběhy lidí, které minulost propojila, a ne rozdělila, a kteří sami ukazují, jak může naše soužití vypadat v budoucnu.

Součástí projektu jsou tyto tři akce: Debata v kině BIO OKO na Praze 7 o česko-německých vztazích, která se uskuteční ve středu 2. listopadu od 18.00 hodin. Účast přislíbili historik Matěj Spurný, učitel a politik Jan Čížinský a režisér David Vondráček, kteří budou hovořit na témata: Co pro české země odsun Němců znamenal? A jak se o něm máme

dnes ve školách učit? Lze historické trauma překonávat občanským dialogem? A jakou budoucnost si pro česko-německé vztahy dnes přejeme?

Koncert smíření pod záštitou ministra kultury Daniela Hermana a Městské části Praha 7, jenž se uskuteční v sobotu 5. listopadu od 19.30 v kostele sv. Antonína na Strossmayerově náměstí. Za účasti pamětníků vysídlení

vystoupí Stamicovo kvarteto a sbor Radost Praha, v rámci koncertu premiérově zazní skladba od současné české skladatelky Elišky Cílkové, složená speciálně pro tuto slavnostní příležitost. Hudbu doplní výtvarná instalace od akademické sochařky Josefíny Jonášové.

U příležitosti Koncertu smíření bude slavnostně zahájena i výstava Pod jednou střechou připravená spolkem Antikomplex, která mapuje příběhy sedmi českých a sedmi německých rodin, které minulost nerozdělila, ale naopak spojila. Výstava bude následně během listopadu k vidění v Národní technické knihovně v Praze a později bude putovat po českých městech. Více informací naleznete na www.facebook.com/smireni2016; www.antikomplex.cz/smireni-2016; www.ackermann-gemeinde.cz/projektsmireni2016/

■ **Lenka Javůrková**

Z diáře KARDINÁLA DUKY

1. 11. / 18.00

Praha-Hradčany / kostel Všech svatých / poutní mše sv.

2. 11. / 17.00

Praha-Vyšehrad / kostel sv. Petra a Pavla / mše sv., vzpomínka na všechny věrné zemřelé

3. 11. / 18.00

Praha – Nové Město / kostel sv. Kříže / mše sv. za zemřelé bezdomovce

4. – 6. 11.

Londýn / návštěva krajanů a slavnostní otevření Nového Velehradu

12. 11. / 10.00

Skramníky / kostel Stětí sv. Jana Křtitele / mše sv. za písmáka Františka Jana Vaváka

12. 11. / 16.00

Praha-Hradčany / katedrála / mše sv., diecézní setkání ministrantů

13. 11. / 10.00

Praha-Hradčany / katedrála / mše sv., sv. Anežka, ukončení Svatého roku milosrdenství

17. 11. / 18.00

Praha-Hradčany / katedrála / ekumenická modlitba za oběti totalitních režimů

18. – 21. 11.

Řím / zakončení Svatého roku milosrdenství

21. 11. / 18.00

Praha-Hradčany / katedrála / mše sv., setkání chrámových sborů

Z diáře BISKUPA MALÉHO

1. 11. / 10.00

Beroun / Katolická mateřská škola / vizitace / Svatý Jan pod Skalou / Svatojánská kolej / VOŠ pedagogická / vizitace

2. 11. / 18.00

Praha-Hradčany / katedrála / mše sv.

4. 11. / 16.30

Praha-Vinohrady / kostel sv. Ludmily / mše sv.

6.–16. 11.

Indie / návštěva projektů Arcidiecézní charity Praha

22. 11. / 19.00

Praha-Vinohrady / farnost Nejsvětějšího Srdce Páně / přednáška pro účastníky Kurzů Alfa

23. 11. / 9.00

Kladno / ZŠ Maltézských rytířů / vizitace / Kladno / CMŠ Radost / vizitace

24. 11. / 18.30

Praha-Nové Město / Žitná 49 / Mozaiky Platform Dialog / beseda cyklu Mozaiky životů

27. 11. / 10.00

Praha-Holešovice / kostel sv. Antonína / mše sv.

27. 11. / 17.00

Praha-Hradčany / katedrála / nešpory

Z diáře BISKUPA HERBSTA

3. 11. / 18.00

Praha-Karlín, kaple sv. Karla Boromejského / poutní mše sv.

6. 11. / 11.00

Zalužany / kaple sv. Karla Boromejského / poutní mše sv.

11. 11. / 16.00

Dolní Břežany / kaple sv. Maří Magdalény / mše sv. u příležitosti 190. výročí otevření první školní budovy v Dolních Břežanech

12. 11. / 12.30

Praha-Hradčany / Arcibiskupství pražské / mše sv. a setkání s Mariinou legií

13. 11. / 8.00

Lstiboř / kostel Nanebevzetí Panny Marie / mše sv.

15. 11. / 9.00

Příbram – Svatá Hora / bazilika Nanebevzetí Panny Marie / mše sv.

19. 11. / 16.00

Stará Boleslav / kostel Nanebevzetí Panny Marie / Svatohubertská mše sv.

20. 11. / 8.00

Odolena Voda / kostel sv. Klementa / mše sv.

27. 11. / 9.30

Čelákovice / kostel Nanebevzetí Panny Marie / mše sv.

PASTORAČNÍ STŘEDISKO

- 2. 11. / 9.30 / Setkání maminek s dětmi. DS
 - 4. 11. / 18.00 / Rekolekce s P. Józefem Augustynem SJ. *PS
 - 5. 11. / 7.45–18.00 / Rekolekce s P. Józefem Augustynem SJ. *PS
 - 8. 11. / 19.30 / Příprava na manželství. *CPR
 - 9. 11. / 9.30 / Akademie nejen pro seniory. P. Ondřej Salvat. PS
 - 12. 11. / 15.00 / Přednáška s následnou diskuzí na téma: Výchova ve víře. *CPR
 - 15. 11. / 19.30 / Příprava na manželství. *CPR
 - 16. 11. / 9.30 / Setkání maminek s dětmi. DS
 - 18. 11. / 20.00 / Modlitba Taizé. DS
 - 22. 11. / 19.30 / Příprava na manželství. *CPR
 - 23. 11. / 9.30 / Akademie nejen pro seniory. P. Vít Uher. PS
 - 29. 11. / 19.30 / Příprava na manželství. *CPR
- * jen pro přihlášené
Vstup do místa konání akcí je z Kolejní ulice č. 4

www.apha.cz/ps

PASTORAČNÍ STŘEDISKO CENTRUM PRO RODINU

- 12. listopadu od 15.00 – Výchova dětí ve víře. Přednášku s následnou diskuzí povede Ing. Klára Kudrnová, katechetka z farnosti sv. Anežky na Spořilově. Přihlašovat se můžete na emailu cpr@apha.cz.
- 3. prosince od 15.00 – Adventní zastavení nad manželským slibem aneb příprava na obnovu manželského slibu na svátek Svaté rodiny.

Povede Mons. Michael Slavík. Hlaste se na cpr@apha.cz.

www.apha.cz/cpr

ARCIDIECÉZNÍ CENTRUM PRO MLÁDEŽ

- Arcidiecézní ples mládeže 11. listopadu od 19.00 jste zváni do kulturního centra Novodvorská na Arcidiecézní ples mládeže. Více na www.adcm.cz.

www.centrumnazaret.cz

KOMUNITNÍ CENTRUM MATKY TEREZY

- 2. listopadu od 17.00 Dušičková pobožnost na Chodovském hřbitově.
- 6. listopadu 15.00–17.30 Taneční čaj. K tanci a poslechu hraje The Five Band.
- 14. listopadu od 16.00 EU a migrace. Beseda s JUDr. Pavlem Svobodou. Sdružení křesťanských seniorů. Klubovna KCMT.
- 26. listopadu 9.00–18.00 Adventní jarmark pod střechou.
- 26. listopadu od 15.00 Pohádka pro děti.
- 27. listopadu od 17.00 První adventní koncert flétnového souboru Vivat flauto pod vedením Blanky Vysloužilové.
- 30. listopadu 19.00 Co jsem se naučil od Matky Terezy – setkání s P. Leo Maasburgem, blízkým spolupracovníkem Matky Terezy. Po besedě bude autogramiáda knihy Momentky ze života Matky Terezy.

www.kcmt.cz

KOMUNITNÍ CENTRUM SV. PROKOPA

- 1. listopadu od 19.00 Koncert sboru Sonaglio, který provede Dvořákovou mší D Dur. V kostele sv. Prokopa.
- 19. listopadu od 9.00 Společenství neslyšících katolíků komunikující českým znakovým jazykem, se sejde v sobotu 19. 11. KC sv. Prokopa.
- 22. listopadu od 11.00 Vázání adventních věnců. Tvůrčí dílna pro všechny šikovné seniory. KC sv. Prokopa.
- 22. listopadu od 18.00 Mše svatá pro neslyšící s americkým neslyšícím knězem (překlad zajištěn). KC sv. Prokopa.
- 26. listopadu od 9.00 Setkání starších a nemocných obyvatel Prahy 13. Po bohoslužbě následuje setkání s občerstvením. KC sv. Prokopa.
- 8.–11. prosince Ikonopisecký kurz. Seznámení s tvorbou křesťanských ikon, každý účastník si během kurzu vytvoří ikonu. Kontakt pro zájemce: info@martindamian.cz.

www.centrumbutovice.cz

PASTORAČNÍ CENTRUM SV. TOMÁŠE

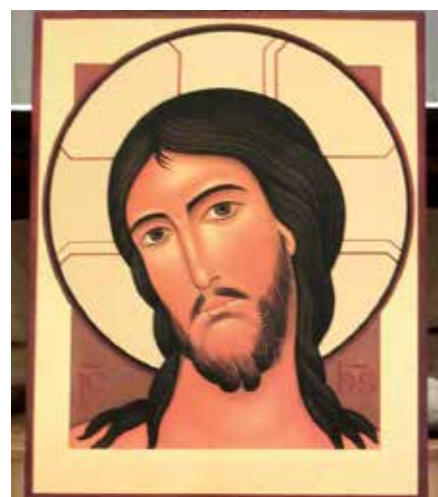
- Do 20. listopadu výstava obrazů malíře Petra Ettlera s názvem Jihočeská krajina a pošumaví. V PC sv. Tomáše.
- 9. a 23. listopadu od 19.00 Už jste to četli? - Katechismem katolické církve provází P. Karel Satoria. V PC sv. Tomáše.
- 20. listopadu od 16.00 – koncert

Mons. M. Slavík. Foto: archiv Arcibiskupství pražského

Foto: archiv Arcibiskupství pražského

Trigonum musicum po francouzsku (Lydie Härtelová – harfa, David Prosek – hoboj, Jan Keller – violoncello). V evangelickém kostele v Dobříši.

■ **26. listopadu od 19.00**

koncert Komorního orchestru Akademie věd Praha. Program: F. X. Brixl, J. S. Bach, A. Vivaldi, W. A. Mozart a další. Zrcadlový sál zámku Dobříš.

■ **27. listopadu od 10.00**

zveze na vernisáž výstavy dětských prací výtvarného kroužku Barvička. Výstava se koná v PC sv. Tomáše.

■ **30. listopadu od 19.30**

autorské čtení Ludmily Křivancové z knihy Mixér. Následuje autogramiáda. V PC sv. Tomáše.

————— www.farnostdobris.cz

AKADEMICKÁ FARNOST

■ **27. listopadu od 15.30**

Stopa. Představení společnosti na podporu pacientů po transplantaci kostní dřeně a otevření výstavy fotografií zakladatelky společnosti Kateřiny Trojanové.

■ **1. prosince od 18.00**

mše sv., 100 let od narození P. Alexandra Heidlera. Celebryje Mons. Tomáš Halík. Následuje debata nad odkazem P. Alexandra Heidlera pro akademickou pastorační. V sakristii kostela.

————— www.farnostsalvator.cz

KARMELO EDITH STEIN

■ **4.–6. listopadu**

Překážky v rozlišování povolání. Víkend pro ženy 20–35 let, které se rozhodují o své životní cestě. Doprovází sestry karmelitky. Přihlášky a info na: karmelitky@gmail.com.

————— www.cestanahoru.org

ŘKF U KOSTELA MATKY BOŽÍ PŘED TÝNEM

■ **1. listopadu od 16.30**

Nástěnná malba Posledního soudu – komentovaná prohlídka (prof. Jan Roháček).

■ **2. listopadu od 18.00**

mše sv., při které zazní Mozartovo Requiem za všechny věrné zemřelé.

■ **3. listopadu od 18.00**

mše sv. (98. výročí stržení Mariánského sloupu na Staroměstském nám.), celebryje P. Marian Rudolf Kosík OPraem., opat novoříšský.

■ **8. listopadu**

koncert Pražské konzervatoře a sboru Notre Dame ze skladeb Josefa Segera (300 let od narození).

■ **11. listopadu od 16.00**

Karel Škréta – komentovaná prohlídka chrámu (PhDr. Štěpán Vácha PhD.)

————— www.tyn.cz

ŘKF U KOSTELA PANNY MARIE KRÁLOVNY MÍRU

■ **5.–27. listopadu**

Barevné obrazy Tomášovy tchýně se vrací. Výstava obrazů Marie Veberové (Madzejka). Vernisáž 5. 11. od 18.30. Více na www.madzejka.cz.

■ **20. listopadu od 16.00**

jste zváni na přednášku Farní akademie na téma: Rozumět internetovým dětem. Přednášku zajišťuje Salesiánské mediální centrum.

————— www.lhoteckafarnost.cz

ŘKF U KOSTELA SV. FILIPA A JAKUBA

■ **Pěkné stáří**

Setkávání seniorů na zlíchovské faře, vždy 9.00–12.00.

■ **4. listopadu**

prof. RNDr. Helena Illnerová, DrSc.: Harmonizace našeho vnitřního času s vnějším světlem a života se světlem vnitřním.

■ **18. listopadu**

P. Romuald Štěpán Rob OP: Závěr roku Milosrdenství.

Kontakt: mob. 607 870 457.

————— www.centrumbarrandov.cz

DOMOV SV. KARLA BOROMEJSKÉHO

■ **1.–30. listopadu**

prodejní výstava fotografií s tématem květů, zeleně a stromů od autorky Venduly Drahotušské s názvem Pohled na flóru aneb jak ji můžeme vnímat. Refektář.

■ **6. listopadu od 15.30**

Koncert Dua Dacapo (M. Macourek – klavír, K. Macourková Hlaváčová – flétna, O. Kvita – housle), na programu francouzští autoři. Refektář.

■ **13. listopadu od 17.00**

koncert vokálně-instrumentálního souboru Musica Pro Sancta Cecilia, na programu: hudba z období gotiky, renesance a baroka. Kostel sv. Rodiny.

■ **16. listopadu od 18.00**

Oratorium Kázání na hoře (hudba: Marek Šlechta, zpěv: Marta Ženatá s doprovodem varhan a klavíru). Kostel sv. Rodiny.

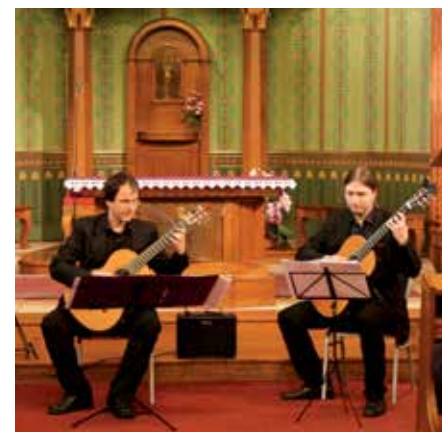
■ **20. listopadu od 17.00**

Orchestrální řada Archioni Plus pod vedením Michala Macourka, na programu: M. Ravel, C. Debussy, H. Macourek a P. I. Čajkovskij. Kostel sv. Rodiny.

■ **27. listopadu od 17.00**

První adventní koncert v podání Hornického pěveckého sboru Kladno se sólisty ND, slovem provází P. Lukáš Lipenský O.Cr. Kostel sv. Rodiny.

————— www.domovrepy.cz

Marie Veberová, Madzejka

Foto: Archiv DCB

DOMINIKÁNSKÁ 8

Kláster sv. Jiljí, vchod z ul. Jilská 7a, Praha 1 – Staré Město

■ 3. listopadu od 19.30

Divadlo jednoho herce: Adrien Candiard OP: Pierre a Mohamed. Hraje: Miroslav Gabriel Částek. Hudba: Karel Král.

■ 8. listopadu od 19.30

Druhý vatikánský koncil a zápas o jeho interpretaci. Cuius concilium? Quæ reformatio? Hosté: Tomáš Petráček, Pavel Kuneš, Karel Flos. Moderuje Petr Macek.

■ 9. listopadu od 19.30

Dominikánský knižní salón: Tomáš Akvinský: O věčné blaženosti. Moderuje Tomáš Machula.

■ 10. listopadu od 19.30

Čemu se učit od Luthera? Debatní večer o stavu teologického dialogu. Hosté: doc. Lubomír Batka, prof. Lubomír Žák. Moderuje Ondřej Salvét.

■ 14. listopadu od 19.30

Procházení – výtvarná a hudební intervence. Magdalena Bartáková, Slavomír Hořínský a studenti Katedry skladby pražské HAMU.

■ 23. listopadu od 19.30

Kristologická četba SZ – přednáška Adriana Schenkera OP. Moderuje Marie Pitterová OP.

■ 24. listopadu od 19.30

Dnešní role veřejného prostoru?

■ 29. listopadu – 15.00, 18.30,

19.30 Karel IV. RELOADED – konference, hudba při liturgii a debata.

■ 30. listopadu

Dominikánský hudební večer. Pro příchod Krále králů. J. S. Bach. Moderuje Blažej Matusiak OP.

www.dominikanska8.cz

POZVÁNKY, NABÍDKY

Večer se sv. Alžbětou od Trojice

8. listopadu jste zváni do kostela sv. Benedikta, Hradčanské nám., Praha 1. Od 18.00 hodin mše sv. – P. Vojtěch Kodet, od 19.00 – recitační pásmo textů sv. Alžběty od Trojice, recituje Jana Pidrmanová.

Fair&Bio

8. listopadu od 17.30 zve Ekologická sekce ČKA na besedu o pražirně kávy Fair&Bio s jejím vedoucím Martinem Třešňákem. Fair&Bio je iniciativa spojující ekologické hospodaření, spravedlivý obchod a sociální podnikání. V přízemí kláštera Emauz, Vyšehradská 49, Praha 2.

Fenomén dotyku

15. listopadu od 19.00

jste zváni na přednášku zakladatele československé dětské onkologie, milovníka a sběratele umění prof. MUDr. Josefa Kouteckého, DrSc. V kostele Pražského Jezulátka, Karmelitská 9, Praha 1.

Já jsem alfa i omega

19. listopadu od 18.00

jste zváni do kostela sv. Mikuláše na Malé Straně na bohoslužbu slova – P. Lukáš Lipenský O.Cr. – s duchovní hudbou – Ludmila Vernerová (soprán) a flétnový kvartet Flute Voices.

Zlatá Praha

20. listopadu od 16.00

pokračuje cyklus Zlatá Praha v zasedacím sále úřadu MČ Praha 5. Více na www.focolare.cz.

Varhanní nešpory maltézkých rytířů

21. listopadu od 17.00 – koncert duchovní hudby. Uslyšíte díla J. S. Bacha, G. F. Telemanna, A. Dvořáka, A. Corelliho. Účinkují: L. Hilscherová – mezzosoprán, M. Fuxová – housle, L. Čechová – varhany. V kostele Panny Marie Pod řetězem, Lázeňská ul., Praha 1.

Kolegium katolických lékařů

23. listopadu od 18.30 se koná přednáška pana Kardinála Miloslava Vlká na téma: Biskupská synoda o rodině v Římě. V knihovně III. interní kliniky VFN U Nemocnice 1, Praha 2.

Koncert v kostele sv. Kateřiny

24. listopadu od 16.00 pořádá Společnost pro duchovní hudbu, pravoslavná církev a VFN koncert duchovní hudby v kostele sv. Kateřiny v zahradě Neurologické a Psychiatrické kliniky VFN Praha 2. Účinkuje soubor Vagantes a A. V. Consort, P. Polášek j.h., řídí M. Konvalinka. Na programu: G. Machaut, F. Landini, A. Michna z Otradovic.

Unie katolických žen

10. prosince od 9.00 do 16.00 hodin

Adventní duchovní obnova žen. Doprovází P. Angelo Scarano. Ve Farním klubu u P. M. Sněžné, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. Přihlášky do 6. 12. na tel. 731 569 085 nebo ukz@volny.cz.

OZNÁMENÍ

Arcibiskupství pražské

vyhlašuje výběrové řízení na místa:

- Řidič (autoprovaz)
- Provozní technik údržby
- Personalista

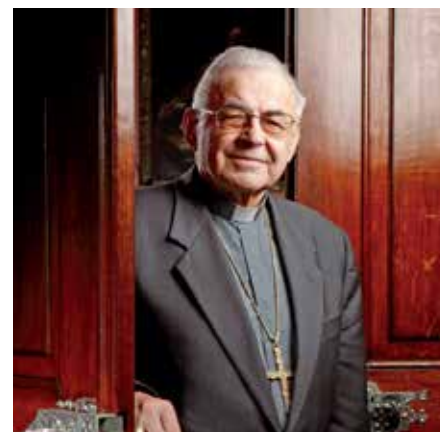
Více na www.apha.cz/zamestnani.

Fair & Bio

Foto: archiv Zlatá Praha

Kardinál M. Vlk. Foto: O. Hošť

JÁHENSKE SVĚCENÍ

■ **V sobotu 24. září 2016** přijal v kapli sv. Terezie z Kalkaty v Praze-Chodově jáhenské svěcení pro pražskou arcidiecézi Mgr. Ladislav Staněk. Světitelem byl Mons. Karel Herbst SDB.

■ **V neděli 2. října 2016** přijal v kostele sv. Petra v Praze-Novém Městě jáhenské svěcení pro pražskou arcidiecézi Martin Lejsal. Světitelem byl Mons. Karel Herbst SDB.

■ **V sobotu 8. října 2016** přijal v kostele Panny Marie Sněžné v Praze-Novém Městě jáhenské svěcení pro českobudějovickou diecézi František Jirsa. Světitelem byl Mons. Karel Herbst SDB.

INKARDINACE

■ **P. Mgr. Krystof Henriko OMI** byl od 1. října 2016 inkardinován do Arcidiecéze pražské.

VSTUP DO ŘÁDU

■ **Mgr. Pavel Maria Baxant** složil dne 14. září 2016 věčné sliby v pražském konventu Rytířského řádu Křižovníků s červenou hvězdou v kostele sv. Františka z Assisi na Starém Městě Pražském, a tím přestal být knězem pražské arcidiecéze.

USTANOVENÍ TRIBUNÁLU

■ Kardinál Dominik Duka OP, arcibiskup pražský, ustanovil tribunál pro vyšetření žádostí o papežskou dispens ke zrušení manželského svazku ve prospěch víry v případech spadajících do Arcidiecéze pražské ve složení: **JUDr. Marie Kolářová, Th.D.** – instruktorka, **Mgr. Pavel Trefný** – instruktor, **JCLic. Mgr. Miloš Szabo, Th.D.** – obhájce manželského svazku, **Mgr. Markéta Jungová** – notářka, **Mgr. Michaela Jungová** – notářka. Úkolem tribunálu bude zjištění potřebných faktů, aby arcibiskup mohl s bezpečným svědomím předložit Svatému Otci žádost o udělení dispense. Tribunál byl ustanoven na dobu tří let, tj. od 15. září 2016 do 14. září 2019.

USTANOVENÍ

■ **Mgr. JCLic. Pavel Andrš**, kněz litoměřické diecéze se zřekl úřadu soudce Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské.

■ **Doc. ThLic. Jaroslav Brož, Th.D., S.S.L.**, kněz královehradecké diecéze, byl od 1. října 2016 jmenován a ustanoven externím spirituálem Arcibiskupského semináře v Praze.

■ **Mons. JCLic. Martin Davídek**, kněz litoměřické diecéze, se zřekl úřadu soudce Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské.

■ **MUDr. Miroslav Malý** byl od 1. září 2016 do 31. srpna 2019 jmenován a ustanoven okrskovým vikářem vikariátu Jilové.

■ **MUDr. Mag. theol. Vojtěch Novák** byl od 1. října 2016 do 30. září 2019 jmenován a ustanoven okrskovým vikářem vikariátu Rakovník.

■ **PaedDr. JCLic. Michal Podzimek, Ph.D., Th.D.**, kněz litoměřické diecéze, se zřekl úřadu soudce Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské.

■ **JCLic. Radek Vašínek**, kněz litoměřické diecéze, se zřekl úřadu obhájce svazku Metropolitního církevního soudu Arcidiecéze pražské.

ÚMRTÍ

■ **František Liška**, do 31. 5. 1993 kněz pražské arcidiecéze, zemřel v Manětíně dne 16. září 2016 ve věku 77 let. Pohřben byl do kněžského hrobu v Manětíně. R.I.P.

■ **Karel Kunzl**, farář farnosti Smečno, zemřel náhle 30. září 2016 ve věku 63 let. Pohřben byl na hřbitově v Příbrami. Zesnulý byl členem CCC. R.I.P.

VÝROČÍ SVĚCENÍ

■ **ThLic. Antoni Kośmidek**, administrátor v Bystrici u Benešova, 3. 11. 1996 (20 let)

ŽIVOTNÍ JUBILEA

■ **P. ThLic. Bc. Stanislav Přibyl CSsR, Th.D.**, generální sekretář ČBK, 16. 11. 1971 (45 let)

■ **Doc. JUDr. Stanislav Přibyl, Ph.D., Th.D., JC.D.**, soudce MCS v Praze, 18. 11. 1966 (50 let)

■ **Mgr. Mariusz Andrzej Przygoda**, farní vikář v Praze-Karlíně, 19. 11. 1971 (45 let)

■ **Ing. Alois Maceška**, trvalý jáhen v Úvalech, 23. 11. 1937 (79 let)

■ **P. Mgr. Vojtěch Drahomír Dvouletý OFMCap.**, rektor klášterního kostela kapucínů v Praze-Hradčanech a poutního kostela Praha-Loreta, 27. 11. 1976 (40 let)

■ **Mgr. Ing. Martin Opatrný**, trvalý jáhen u sv. Vojtěcha v Praze-Dejvicích, 29. 11. 1946 (70 let)

■ **P. Marian Jan Nepomuk Klenner OSB**, superior opatství Emauzy, 30. 11. 1940 (76 let)

KATOLICKÉ BOHOSLUŽBY VE SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDCÍCH**ČESKÝ ROZHLAS 3 VLTAVA**

■ **6. listopadu**
32. neděle v mezidobí (9.00):
kostel sv. Antonína Velikého, Liberec (P. Radek Jurnečka)

■ **20. listopadu**
slavnost Krista Krále (9.00):
kostel Matky Boží před Týnem, Praha (P. Vladimír Kelnar)

RADIO PROGLAS

■ **6. listopadu**
32. neděle v mezidobí (9.00):
kostel sv. Jana Nepomuckého, Plzeň-Bory

■ **13. listopadu**
33. neděle v mezidobí (9.00):
kostel Panny Marie Pomocnice, Olomouc (P. Rudolf Smahel)

■ **20. listopadu**
slavnost Krista Krále (9.00):
kostel Všech svatých, Litoměřice (P. Józef Szeliga)

■ **27. listopadu**
1. neděle adventní (9.00):
duchovní centrum, Brno-Lesná (P. Pavel Hověz)

TELEVIZE NOE

■ **6. listopadu**
32. neděle v mezidobí (10.00):
kostel Všech svatých, Milotice u Kyjova (P. Pavel Kaška)

■ **13. listopadu**
33. neděle v mezidobí (10.00):
bazilika sv. Petra, Vatikán (papež František)

■ **20. listopadu**
slavnost Krista Krále (10.00):
kostel sv. Václava, Dolní Bojanovice (P. Petr Karas)

■ **27. listopadu**
1. neděle adventní (10.00):
kostel sv. Jakuba, Trnava

DUCHOVNÍ CVIČENÍ

■ 4.–6. 11. 2016 / Překážky v rozlišování

(ženy 20 – 35 let) sestry karmelitky / Karmel Edith Stein / karmelitky@gmail.com

■ 4.–6. 11. 2016 / DO pro svobodné ženy a dívky

(15 – 37) Sestra M. Markéta / Kongregace Milosrdných sester III. Řádu sv. Františka pod ochranou Svaté Rodiny / Brno / pokojadobro@frantiskanky.cz

■ 6.–13. 11. 2016 / DC v tichu podle sv. Ignáce

Komunita Chemine Neuf / Tuchoměřice u Prahy / www.chemine-neuf.cz

■ 8.–12. 11. 2016 / Ignaciánské exercicie

P. František Lízna SJ / Matice svatohostýnská / Svatý Hostýn / www.hostyn.cz

■ 10.–13. 11. 2016 / DC Literatura a duchovní život

P. Petr Beneš CSsR / Penzion Panský dům / Rožmitál pod Třemšínem / www.panskydumrozmital.cz

■ 13.–18. 11. 2016 / DO Vnitřní uzdravení

P. Jiří Pleskač / Matice svatohostýnská / Svatý Hostýn / www.hostyn.cz

■ 24.–27. 11. 2016 / Adventní DC

Mons. Vojtěch Šíma / ŘKDS Stojanov / Velehrad / www.stojanov.cz

■ 25.–27. 11. 2016 / VIR – DO pro muže

(17 – 35 let) P. Josef Mikulášek / AS Olomouc / www.knezskyseminar.cz/akce/vir/

■ 25.–27. 11. 2016 / Adventní DO

DC sv. Františka z Pauly / Vranov u Brna / www.dc-vranov.cz

■ 25.–27. 11. 2016 / DO pro členy Matice svatohostýnské a hasiče

Mons. Jan Graubner / Matice svatohostýnská / Svatý Hostýn / www.hostyn.cz

■ 27. 11.–1. 12. 2016 / Adventní DC

P. Antonín Dabrowski OFM / ŘKDS Stojanov / Velehrad / www.stojanov.cz

■ 2.–4. 12. 2016 / DO pro členy Matice svatohostýnské a hasiče

Mons. Jan Graubner / Matice svatohostýnská / Svatý Hostýn / www.hostyn.cz

ARCIDIECÉZNÍ MINISTRANTSKÉ SETKÁNÍ

Foto: Roman Albrecht / Člověk a víra

Všechny ministranty ve věku 6–30 let zveme 12. listopadu na už tradiční setkání. Začínáme v 9.00 hodin v budově Arcibiskupského paláce (Hradčanské nám. 16, Praha 1). Během dne jsou pro účastníky připraveny hry, soutěže, návštěva unikátní stavby, oběd... Od 16.00 hodin mše svatá v katedrále s panem kardinálem Dominikem Dukou, kam srdečně zveme také rodiče, sourozence, příbuzné a všechny ostatní farníky. Ukončení

v 17.15 hodin před budovou arcibiskupství. S sebou: ministrantské oblečení, příspěvek 50 Kč. Prosíme, abyste pro vstup do budovy arcibiskupství kvůli bezpečnostním kontrolám raději nepoužívali cestu přes areál Pražského hradu. Bližší info: P. Benedikt Hudema; ministranti@apha.cz; 724 209 774.

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

Úmysl všeobecný

Aby země, které se ujímají velkého počtu uprchlíků a běženců, byly podporovány ve svém úsilí být solidárními.

Úmysl evangelizační

Aby se kněží a laici ve farnostech podíleli na službě ve prospěch společenství a nepodléhali pokušení malomyslnosti.

Úmysl národní

Ať je modlitba za zemřelé a naše úcta k nim svědectvím o jedinečnosti každého lidského života a jeho věčné perspektivě v Boží lásce.

TAMMÍM S PANNOU MARIÍ

Bohoslovci českých diecézí zvou 25.–27. listopadu na duchovní víkend mladé muže ve věku 15–30 let do Arcibiskupského semináře v Praze. Účastníkům se naskytne příležitost opustit každodenní ruch, vypnout mobily, zaklapnout notebooky a ponořit se do modlitby a ticha. V programu bude prostor pro společné rozhovory o hledání a prožívání víry, a to jak mezi sebou, tak i s bohoslovci a představnými semináře. Nedílnou součástí jsou různé workshopy, rekreační odpoledne a zajímavý host. Informace naleznete na stránkách www.arcs.cuni.cz a tammim@signaly.cz.

HISTORICKÝ KALENDÁŘ

4. listopad 1946

Papež Pius XII. jmenoval katolického kněze ThDr. Josefa Berana pražským arcibiskupem. Biskupské svěcení přijal ve svatovítské katedrále 8. prosince 1946.

5. listopad 1991

Zemřel Mons. Jan Lebeda, katolický kněz a publicista. V letech 1943 až 1951 byl spirituálem kněžského semináře v Praze, od r. 1968 administrátorem u sv. Václava ve Staré Boleslavi a téhož roku byl zvolen zdejším kanovníkem. Dne 1. 5. 1987 byl jmenován proboštem metropolitní kapituly u sv. Víta a dne 19. května 1988 pražským světicím biskupem. (* 23. 4. 1913).

15. listopad 1991

Pražský arcibiskup Miloslav Vlk při své návštěvě v polské diecézi Tarnow Wroclaw požádal místní katolické biskupy o vyslání polských kněží pro pomoc v pastorační službě v pražské arcidiecézi.

22. listopad 1551

V Římě byl uveřejněn list sv. Ignáce z Loyly císaři Ferdinandovi I., který se týkal potřeby založení jezuitské koleje v Praze a budoucí misie Tovaryšstva Ježíšova v Českém království.

27. listopad 1321

Zemřela Kunhuta Přemyslovna, řeholnice kláštera v Praze Na Františku. Za svého života byla zvolena abatyší kláštera benediktinek u sv. Jiří na Pražském hradě. (* 1265).

28. listopad 1911

Narodil se Václav Renč, katolický spisovatel a dramatik. Jeho dílo bylo od počátku ovládáno silnou spiritualitou. Většina jeho divadelních her má podobu metafyzicko-náboženských podobenství. Ohlas získala jeho básnická skladba „Popelka Nazaretská“. († 30. 4. 1973).

Arnošt Kelnar

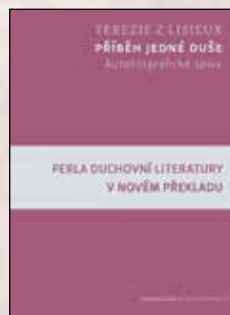
KNIŽNÍ NOVINKY

KARMELETÁNI

OTEC DĚTÍ ULICE

Stefano Stimamiglio
Brož., 168 str., 259 Kč

PŘÍBĚH JEDNÉ DUŠE

Terezie z Lisieux
Váz., 356 str., 390 Kč

UMĚT SE ROZHODNOUT

Stefan Kiechle
Brož., 70 str., 119 Kč

PAULINKY

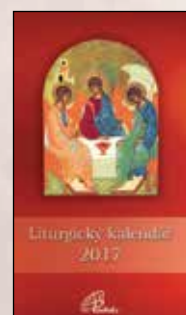
SETKÁNÍ S PASTÝŘEM

Maria Grace Dateno FSP
Brož., 80 str., 99 Kč

MOJE PRVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ

Anna Penna FSP
Brož., 16 str., 25 Kč

LITURGICKÝ KALENDÁŘ NA ROK 2017

Brož., 64 str., 48 Kč

TVŮJ KŘEST

Váz., 48 str., 149 Kč

MILOSRDNÍ DOJDOU MILOSRDENSTVÍ

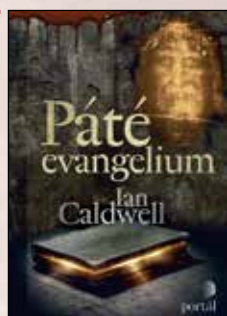
Brož., 191 str., 160 Kč

TWEETUJ S BOHEM

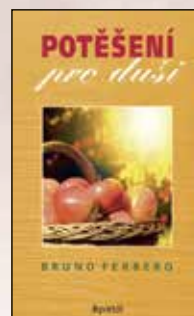
Michel Remery
Brož., 436 str., 350 Kč

PORTÁL

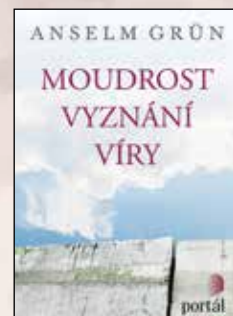
PÁTÉ EVANGELIUM

Ian Caldwell
Brož., 496 str., 429 Kč

POTĚŠENÍ PRO DUŠI

Bruno Ferrero
Brož., 88 str., 149 Kč

MOUDROST VYZNÁNÍ VÍRY

Anselm Grün
Brož., 160 str., 199 Kč